

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 14 0 U 000188 09 Uvp
Banja Luka, 04.8.2010. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Zlatka Kulenovića kao predsjednika vijeća, Smiljane Mrše i Petra Bajića kao članova vijeća, uz sudjelovanje Zdravke Čučak kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi JPŠ Š. RS a. d. S., ŠG J., P. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 16-372-108/05 od 25.9.2006. godine tuženog Ministarstva za ... RS B. L., u predmetu iseljenja iz stana, odlučujući po zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 14 0 U 000188 08 U od 30.01.2009. godine, u sjednici održanoj dana 04.8.2010. godine donio je

P R E S U D U

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 14 0 U 000188 08 U od 30.01.2009. godine se ukida i predmet vraća tom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv uvodno označenog akta tuženog kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Odjeljenja za ... Opštine P. broj 08-372/14-05 od 16.5.2006. godine. A tim prvostepenim rješenjem je (u stavu 1. dispozitiva) utvrđeno da M. D. ima pravo da koristi stan koji se nalazi u P., Ulica ... broj ..., nakon smrti majke S. Š., nosioca stanarskog prava, koja je umrla 21.6.1991. godine, a stavom 2. njegovog dispozitiva odbijen je zahtjev tužioca za iseljenje N. N. i M. D. iz navedenog stana.

U obrazloženju te presude nižestepeni sud navodi da je odlučio kao u njenoj izreci, a postupajući po uputama Vrhovnog suda Republike Srpske iz presude broj 118-0-Uvp-07-000 035 od 24.9.2008. godine, jer da je u provedenom upravnom postupku utvrđeno da je M. D. bila član porodičnog domaćinstva svoje majke, a da je to potvrđeno i u postupku vraćanja tog stana u posjed od strane Ministarstva za ... - Odsjek P., zbog čega je pravilan zaključak prvostepenog organa da M. D. ima svojstvo člana porodičnog domaćinstva nosioca stanarskog prava u smislu člana 6. a u vezi člana 21. stav 2. Zakona o stambenim odnosima („Službeni list SR BiH“, broj 14/84, 12/87 i 36/89 i „Službeni glasnik RS“, broj 19/93, 12/99 i 31/99 – u daljem tekstu: ZSO), pa da joj pripada pravo „da taj stan nesmetano koristi“. U pogledu zahtjeva za iseljenje N. N., ocjenjeno je da je isti neosnovan, jer da je N. N. upisana u ugovor o korišćenju stana kao član porodičnog domaćinstva sa nosiocem stanarskog prava S. Š. a da je kasnije i M. D. sa majkom zasnovala porodičnu zajednicu, što je utvrđeno i u postupku koji je provelo Ministarstvo za ... te da se činjenica da je M. D.

član porodičnog domaćinstva nosioca stanarskog prava S. Š. ukazuje neupitnom. Navedeno je da je tužilac mogao samo u roku od 3 mjeseca da zatraži iseljenje ostalih članova domaćinstva u stanu, pa da je taj rok propustio, zbog čega se njegov zahtjev ukazuje neblagovremenim.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac osporava njenu zakonitost zbog povrede zakona i povrede pravila postupka koja su od uticaja na rješenje stvari. Navodi da nižestepeni sud nije postupio po uputama i primjedbama Vrhovnog suda iz presude broj 118-0-Uvp-07-000 035 od 24.9.2008. godine, pa da nije cijenjena zakonitost osporenog akta u smislu odredbe člana 22. stav 3. ZSO-a, a ne na osnovu člana 30. ZSO-a; da je članom 22. stav 3. ZSO-a propisano da davalac stana na korišćenje, može po isteku roka od 3 mjeseca tražiti od stambenog organa iseljenje lica koja su ostala u stanu nakon smrti nosioca stanarskog prava i da taj rok nije ograničen, na što je pravilno ukazao Vrhovni sud; da se razlozi u presudi međusobno isključuju i protivrječni su, s obzirom da nije pravilno cijenjen stav 1. dispozitiva prvostepenog rješenja, jer da se u stambenim stvarima takvo rješenje donosi samo po opredjeljenom zahtjevu stranke, a ne zbog toga što je to samo deklarativno utvrđenje, što je neprihvatljivo obrazloženje, s obzirom da je tužilac tražio iseljenje M. D. iz stana, pa da se stambeni organ mogao kretati samo u granicama postavljenog zahtjeva. Zbog toga predlaže da se pobijana presuda ukine ili preinači tako što će se njegova tužba uvažiti i poništiti prvostepeni i osporeni akt te naložiti M. D. iseljenje iz predmetnog stana.

Tuženo Ministarstvo je predložilo da se zahtjev odbije kao neosnovan ostajući kod razloga sadržanih u obrazloženju osporenog akta.

M. D. nije dala odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“, broj 109/05 - u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Iz odredbe člana 22. stav 3. ZSO proizlazi da davalac stana na korišćenje može po isteku roka od 3 mjeseca tražiti od stambenog organa iseljenje svih lica koja su ostala u stanu poslije smrti nosioca stanarskog prava, ukoliko smatra da nijedno od tih lica nema pravo da po odredbi člana 21. stav 2. ZSO nastavi sa korišćenjem tog stana. Prema tome, nije pravilna konstatacije nižestepenog suda da je protekao rok od 3 mjeseca za podnošenje takvog zahtjeva pa da je zahtjev tužioca neblagovremen.

Nije osnovan ni navod nižestepenog suda u obrazloženju pobijane presude da utvrđenje u stavu 1. dispozitiva prvostepenog akta ima deklarativan a ne utvrđujući karakter. Naime, pravo utvrđeno stavom 1. dispozitiva prvostepenog rješenja - da M. D. ima pravo da nakon smrti majke nastavi sa korišćenjem predmetnog stana nije deklarativnog, već konstitutivnog karaktera, i podrazumijeva određene pravne posljedice, iako zahtjev u tom smislu niko od stranaka nije postavio. Zbog toga su povrijeđena pravila postupka sadržana u odredbama člana 111. i 114. Zakona o opštem upravnom postupku („Sl. glasnik RS“, broj 13/02 i 87/07, u daljem tekstu: ZOUP), koje regulišu pokretanje postupka po službenoj dužnosti i povodom zahtjeva stranke, na što tužilac s pravom ukazuje.

Nižestepeni sud našao je da je zahtjev tužioca za iseljenje N. N. i M. D. neosnovan jer da je N. N. upisana u ugovor o korišćenju stana kao član porodičnog domaćinstva svoje majke a da je kasnije i M. D. sa majkom zasnovala zajedničko domaćinstvo. Međutim, on nije dao razloge zbog čega se opredijelio da M. D. a ne N. N., ima pravo da nastavi sa korišćenjem predmetnog stana. Zbog toga su razlozi u obrazloženju pobijane presude nejasni i nerazumljivi jer su međusobno kontradiktorni, pa takvo obrazloženje ne može opravdati odluku o odbijanju tužbe, iako su nižestepenom sudu date jasne upute u presudi Vrhovnog suda Republike Srpske broj 118-0-Uvp-07-000 035 od 24.9.2008. godine, u pogledu otklanjanja uočenih nepravilnosti i nedostataka provedenog upravnog postupka a u smislu pravilne primjene zakonskih propisa. S obzirom da u spisima predmeta nije priloženo rješenje Ministarstva za ... - Odsjeka P., o vraćanju u posjed predmetnog stana M. D., ne može se sa sigurnošću zaključiti da je u tom postupku utvrđeno da je M. D. bila član porodičnog domaćinstva svoje majke S. Š. na dan 30.04.1991. godine i u vrijeme njene smrti. Naprotiv, spisima predmeta je priložen zapisnik broj 05-050-35-S1 od 31.7.2003. godine iz kojeg proizlazi da je N. N. uvedena u posjed navedenog stana, bez naznake da je ona eventualno punomoćnik M. D. u tom postupku.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi ostvareni su razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS-a, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje uvažava, na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. tog zakona, te u smislu stava 3. predmet vraća nižestepenom sudu na ponovno suđenje. U ponovnom postupku je potrebno odlučiti o zahtjevu tužioca podnijetog stambenom organu Opštine P. dana 12.05.2005. godine, uvažavajući pravno shvatanje i primjedbe suda iz ove presude, radi pravilne primjene odredaba člana 22. stav 3. a u vezi sa članom 21. stav 2. i člana 6. ZSO-a, te članova 69. i 71. u vezi sa članom 7. stav 1. Zakona o privatizaciji državnih stanova ("Službeni glasnik RS", broj 11/01-59/08), te odredaba člana 111. i 114. ZOUP-a.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Zlatko Kulenović

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić